

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ

МАРТ, МЕСЕЦ СРПСКОГ ЈЕЗИКА

ПРОГРАМ ОБЕЛЕЖАВАЊА МАНИФЕСТАЦИЈЕ У ПОДРУЖНИЦАМА ДРУШТВА

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
БЕОГРАД	Београд	<i>Најлепша реченица српског језика</i>	Београдска подружница	Конкурс	Ученици основних и средњих школа Београда треба од речи <i>љубав, породица, срећа, мајка</i> и <i>хвала</i>, прошлогодишњих изабраних најлепших речи српског језика, ове године да осмисле најлепшу реченицу која ће имати одређени смисао и идеју. Потребно је да се исказе оригиналност и надахнутост. Реченица мора бити стилски и граматички исправна, написана у складу са правописним правилима српског језика. Реченицу написану ћиричним писмом ученици треба да пошаљу на имејл адресу najlepsa.recenica@gmail.com. Конкурс обухвата две категорије: 1. категорија ученика од 5. до 8. разреда; 2. категорија ученика средњих школа.	До 15. марта рок за слање радова; у другој половини марта проглашење победника конкурса и додела награда
	Београд Општина Раковица	Квиз о познавању значења непознатих речи из Читанке за 5, 6, 7. и 8. разред	Милица Бијелић, наставник ОШ „Бранко Ћопић“, у сарадњи са наставницима српског језика из других школа са општине	Квиз	Квиз у апликацији <i>Кахут</i> са непознатим речима из читанки од 5. до 8. разреда. Квиз је један за све разреде, а екипа из сваке школе има по једног ученика из сваког разреда. Заједно се договарају и дају тачан одговор преко мобилног телефона са конекцијом. У квизу се на крају саставља листа прва три места. <u>Очекивани исходи:</u> обogaћивање речника ученика.	21. 3. 2023.

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
БЕОГРАД	Београд Општина Раковица	Драматизација креативне граматике <i>Ко може да те спречи</i>	Наставник Јасмина Сенић, ученици шестог разреда	Драматизација	Драматизацијом граматике <i>Ко може да те спречи</i> аутора Бошка Сувајдића постиже се креативније и лакше учење граматике српског језика. Деца уче кроз игру и шалу. Смех ослобађа свих блокада и отпора. Ученици су мотивисанији за учење и примену наставних садржаја из граматике. <u>Очекивани исходи:</u> деца треба да заволе граматику и да је не доживљавају као баука.	22.3.2023. Вукова задужбина 18.00
ПОДУНАВСКИ ОКРУГ	Смедерево	<i>Кад помешаш бабе и жабе, прогуташ удицу и паднеш са крушке. Зашто се каже – фразеологизми у српском језику</i>	Миљана Кравић, Ана Хранисављевић	Радионица	Упознавање ученика са богатством фразеолошког корпуса српског језика. Откривање везе између фразеологије и националне културе – уочавање начина на који се реални свет одражава у фразеологији српског језика (фразеолошка слика света). Буђење интересовања за фразеологију српског књижевног језика у којој су прикупљене, наталожене и сачуване у колективном памћењу културне чињенице од значаја за укупност материјалне и духовне културе српског народа. <u>Циљеви</u> 1. Откривање порекла, значења и експресивности идиоматских израза. 2. Објашњење различитих појмова из митологије, религије, празноверја, историје, књижевности, спорта, медицине и других подручја науке и живота који су заступљени у фразеолошкој грађи српског језика. 3. Ширење сазнања о животу и свету путем проширивања знања из области фразеологије. 4. Развијање логичког размишљања, повезивања, спознавања каузалних односа упоређивањем података и подстицањем аналитичко-синтетичког приступа проучавању. 5. Поспешивање креативности и склоности ка истраживању путем откривања значења и употребне вредности фразеологизама.	27. 3. 2023. Регионални центар за професионални развој запослених у образовању Смедерево

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
ПОДУНАВСКИ ОКРУГ	Смедерево	<i>Оријентализми у српском језику у прошлости и данас</i>	Проф. др Рајна Драгићевић	Предавање	Предавање ће бити посвећено позајмљеницама које у последњих педесетак година у великом броју застаревају прелазећи постепено из активног у пасивни лексички фонд. Биће представљена новија интересантна истраживања турцизама, осветљене поједине семантичке и творбене карактеристике оријентализама и анализе њихове фреквентности у савременом српском језику. <u>Циљ предавања</u> је да се првенствено код ученика средњих школа прошири знање о лексици српског језика и пробуди интересовање за проучавање ове изузетно занимљиве области.	17. 3. 2023. Свечана сала Гимназије у Смедереву
ПОДУНАВСКИ ОКРУГ	Смедерево	<i>О пословној кореспонденцији и вештинама пословне комуникације</i>	Владимир Милојевић, професор XIV београдске гимназије	Предавање	Садржаји првог дела предавања: 1. Одлике ваљаног стила пословне кореспонденције. 2. Типичне грешке у пословном дописивању. 3. Пословни електронски бонтон. 4. Примери добре праксе у писаној комуникацији. 5. Правила писања пословног писма (имејла). Садржаји другог дела предавања (о вештинама пословне комуникације): 1. Основна својства исправног говора. 2. Важност доброг пословног преговарања (правилност и јасноћа). 3. Вредности говора (интонација, акценат, темпо, гестови, мимика). 4. Правила дискусије на састанцима и конференцијама. Начини вођења пословног телефонског разговора; осмишљавање презентације.	23. 3. 2023. Регионални центар за професионални развој запослених у образовању Смедерево

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
ПОДУНАВСКИ ОКРУГ	Смедерево	<i>Креативне столице српског језика</i>	Наставник Вања Стојковић, ОШ „Јован Јовановић Змај“, Смедерево	Радионица	Ученици од 5. до 8. разреда из више основних школа у Смедереву осликаваће старе, похабане школске столице ћириличким словима, ликом Вука Караџића, мотивима који асоцирају на српски језик, читање и књиге. Учесници радионице имаће прилику да искажу своје ликовне таленте и креативност, али и да у интерактивној атмосфери, кроз разговор о значају очувања српског језика и неговања језичке културе обогате своја знања. На крају ће продукти радионице бити представљени широј публици. <u>Очекивани исходи:</u> поспешивање међупредметних компетенција (комуникација, сарадња, компетенција за учење, естетичка компетенција). Ученици ће моћи да препознају естетичке елементе у различитим контекстима као што су уметничко стваралаштво, национална и културна баштина, језичка култура.	Друга половина марта
ПОДУНАВСКИ ОКРУГ	Смедерево	<i>Одомаћени гости</i>	Проф. Маријана Николић, ученици Гимназије у Смедереву	Трибина	Након краћег уводног дела и покретања дискусије о употреби позајмљеница у српском језику (турцизми, русизми, германизми, англицизми, грцизми, бохемизми) више говорника/ученика представљаће своје истраживачко-креативне радове о позајмљеници коју су одабрали као предмет проучавања. Неки ученици ће доказати да су се позајмљенице одомаћиле углавном у неким „областима“ (нпр. храна, занати, намештај...). <u>Истраживачки део ученичких радова:</u> сваки ученик у уводном делу укратко износи „историјат“ позајмљенице (када и зашто су почеле да се јављају у већем броју у српском језику), скреће пажњу о употреби и положају данас. <u>Креативни део ученичких радова:</u> већина ученика је написала причу у којој доминирају речи из одабраног страног језика које су се одомаћиле у српском језику. Циљ је да се докаже да за неке речи нема одговарајуће замене док су неке „сувишне“, јер смо можда заборавили домаћу реч преузевши туђицу.	28. 3. 2023.

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
ПОДУНАВСКИ ОКРУГ	Смедеревска Паланка	<i>Како се каже? Зашто се каже? Језичке недоумице</i>	Наставници српског језика и књижевности, ученици основних школа Смедеревске Паланке	Презентација видео-спотова	По двоје ученика из сваке од десет основних школа на подручју Смедеревске Паланке снимити спот о следећим темама: 1. <i>Како се каже</i> ; 2. <i>Зашто се каже</i> ; 3. <i>Језичке недоумице</i> ; 4. <i>Акцентска правила</i> . Спотови ће се приказивати у локалним медијима и објављивати на Фејсбук страницама основних школа и на страници Друштва за српски језик и књижевност за Подунавски округ. <u>Циљ ове активности</u> је да се кроз облик презентовања примамљив млађим генерацијама прикажу поједине граматичке и правописне грешке, фреквентне у говору и писању, да се објасне поједини изрази (фразеологизми) чије значење је непознато млађим генерацијама и да се дају кратке, практичне поуке којима би се језичке недоумице отклониле.	Снимање спотова: до 15. марта Презентација снимљених садржаја: у другој половини марта
ПОДУНАВСКИ ОКРУГ	Смедеревска Паланка	<i>Правописна радионица</i>	Наставници српског језика и књижевности, ученици основних школа Смедеревске Паланке	Радионица	Планирано је да се одржи правописна радионица за наставнике других наставних предмета из свих основних и средњих школа Смедеревске Паланке. <u>Циљ радионице</u> је да се наставници који не предају Српски језик и књижевност упознају више са правописним правилима и отклоне многобројне правописне недоумице.	До 20. марта
ПОДУНАВСКИ ОКРУГ	Смедеревска Паланка	<i>Језички лавиринт</i>	Наставници српског језика и књижевности, ученици основних школа Смедеревске Паланке	Квиз	Свака школа ће направити екипу која ће учествовати у квизу у познавању српског језика и књижевности. Ученици решавају задатке и, уколико тачно одговоре, прелазе на следеће нивое који су сложенији. Ако не одговоре тачно, враћају се поново на претходни ниво. Екипа која прва прође кроз језички лавиринт биће награђена. <u>Циљ квиза</u> је да ученици кроз игру, на занимљив начин усвоје знања из језика и књижевности.	Последња недеља марта

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
ПОДУНАВСКИ ОКРУГ	Смедеревска Паланка	<i>Језикопрогрес</i>	Професори српског језика и књижевности Паланачке гимназије у сарадњи са колегама из колектива	Квиз	Учесници су подељени у три групе (свака средња школа има свој тим), заступљене су све старосне групе, од првог до трећег/четвртог разреда. Ученици решавају задатке у <i>Кахут</i> апликацији у информатичким кабинетима у Паланачкој гимназији. Победнички тим биће награђен. <u>Циљ ове активности</u> је јачање сарадње, примена и представљање знања из српског језика и језичке културе, продубљивање свести о вредности и неговању матерњег језика.	Друга половина марта
РАСИНСКИ ОКРУГ	Крушевац	<i>На слово, на слово...</i>	Професори и ученици Гимназије у сарадњи са Центром за стручно усавршавање	Радионице	Професори Душица Добродолац и Станислава Арсић одржаће пет радионица ученицима средњих школа. Теме радионица: функционална писменост; језичка култура, правопис и лексикологија. На свакој радионици учествоваће по двадесетак ученика средњих школа. <u>Циљ</u> је да кроз интерактивне радионице ученици стекну нова знања, развију асоцијативне и социјалне вештине и обогате свој лексички фонд, али и усаврше функционалну писменост. <u>Очекивани исход:</u> развијање ученичких интересовања за занимљива језичка питања.	Током марта
РАСИНСКИ ОКРУГ	Крушевац	<i>Савремена језичка питања</i>	Предавачи са Филолошког факултета, чланови Подружнице, у сарадњи са Народном библиотеком Крушевац	Предавање	Да би се развијале наставничке компетенције, неопходно је континуирано стручно усавршавање и стицање нових знања којима би се обогатила наставна пракса. Предавање о савременим језичким питањима одржаће еминентни предавачи са Филолошког факултета у Београду. Догађај ће бити медијски праћен да би шира друштвена заједница схватила значај неговања и чувања српског језика и ћирилице.	Друга половина марта

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
РАСИНСКИ ОКРУГ	Брус, Крушевац, Александровац, Трстеник, Варварин, Ћићевац	<i>Негујмо српски језик</i>	Наставници и ученици основних и средњих школа на територији Расинског округа	Квизови Израда плаката и паноа Лингвистичке радионице Такмичење у беседништву Пројекција филмова о Вуку и Доситеју Књижевно вече Огледни часови	На територији целог Расинског округа планиране су многобројне разноврсне активности. 1. Квизови знања – циљ је богаћење лексичког фонда и развијање језичке културе ученика (асоцијације, лексичке и семантичке вежбе и сл.). 2. Израда плаката и паноа о језичкој култури (постављање у централним просторима школа). 3. Лингвистичке радионице – обухват ученика из неколико школа са територије општине. 4. Лепота дијалекта – радионица за ученике средњих школа у Трстенику. 5. Такмичење у беседништву <i>Завештање Стефана Немање о језику и писму</i>. 6. Знаменити Срби / књижевници, лингвисти, филолози (корелација са другим предметима). 7. Важност читања – интерактивни квиз о познавању књижевних дела и писаца. 8. Пројекција филмова о Вуку и Доситеју. 9. Израда одељенских речника (упознавање ученика са лексикографијом). 10. Књижевно вече / ученици и наставници песници и писци. 11. Огледни часови о историјском развоју српског језика и писма. <u>Циљ ових активности</u> је да сваки ученик развије свест о значају чувања и неговања српског језика и писма ћирилице. Све активности биће представљене на сајтовима школа, у школским часописима, а биће и медијски пропраћене. <u>Очекивани исход:</u> виши ниво свести о значају унапређивања функционалне писмености, неговање говорне културе.	Током марта

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
ЗЛАТИБОРСКИ СКИ ОКРУГ	Ариље, Бајина Башта, Косјерић, Нова Варош, Пожега, Прибој, Пријеполје, Сјеница, Ужице, Чајетина	<i>Примери добре праксе из области језика</i>	Наставници српског језика и књижевности основних и средњих школа Златиборског округа	Излагање Дискусија	Наставници ће имати прилику да представе примере из своје наставне праксе на тему проучавања језика (радионице, пројектну наставу, истраживачке задатке и сл.), да анализирају и дискутују у вези са приказаним примерима, као и о проблемима са којима се срећу приликом реализације наставних садржаја из области језика. <u>Циљ:</u> унапређење рада наставника у области језика. <u>Исходи:</u> наставници ће бити у стању да: објасне значај савременог приступа настави приликом обраде наставних јединица које се односе на изучавање језика; креирају активности које ће мотивисати ученике за изучавање српског језика; унапреде сопствену наставну праксу примењујући различите активности којима ће ученике водити ка напретку у раду.	Последња недеља марта
ЗЛАТИБОРСКИ СКИ ОКРУГ	Пожега	<i>Духовита илустрација фразеологизама</i>	Наставници српског језика и књижевности из Пожеге у сарадњи са наставницима ликовне културе	Конкурс Изложба Квиз	Планирано је да се првих дана марта распише конкурс на тему: <i>Духовите илустрације фразеологизама</i> . Изложба најбољих радова биће постављена на Дечјем одељењу Народне библиотеке у Пожеги и ученици ће имати прилику да је посете. На часовима ће креирати текст у коме ће бити употребљени фразеологизми, а након тога биће организован онлајн квиз за све ученике где ће задаци у вези са фразеологизмима бити постављени по нивоима знања. <u>Циљ:</u> усвајање знања о фразеологизмима у нашем језику (њихово тумачење и примена). Очекивани исходи: ученици ће бити у стању да објасне појам фразеологизама на датом примеру; тумаче дате фразеологизме; креирају текст у коме ће користити фразеологизме.	До 15. марта конкурс. Поставка изложбе: 20. 3. 2023.

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
ЗЛАТИБОРСКИ СКИ ОКРУГ	Пожега	<i>Учимо српски језик (средњошколци у улози предавача)</i>	Чланови лингвистичке секције Гимназије „Свети Сава“, Пожега	Излагање Радионице	Гимназијалци ће ученицима основне школе организовати радионице о следећим темама: 1. Примене правописних правила у свакодневној писаној и говорној комуникацији ученика. 2. Разликовања лексичких појава. <u>Циљеви.</u> 1. Усвајање и примена правописних правила у говорној и писаној комуникацији. 2. Усвајање знања у вези са лексичким појавама у српском језику. <u>Исходи.</u> 1. Ученици основних школа биће у стању да: препознају примену правописног правила на датом примеру; објасне и анализирају примену правописних правила у говорној и писаној комуникацији; креирају текст где ће применити тражена правописна правила. 2. Ученици основних школа ће бити у стању да: наведу и објасне лексичке појаве које се јављају у српском језику; анализирају примере у којима се јављају дате лексичке појаве; креирају текст у коме ће користити лексеме које ће илустровати примере тражених лексичких појава.	Последња недеља марта
ШУМАДИЈСКИ ОКРУГ	Аранђеловац	<i>Језикофил</i>	Никола Настић, Светлана Дамњановић, Маријана Милосављевић	Едукативно-забавна радионица	Упознавање са језичким недоумицама на основу актуелних друштвених дешавања и свакодневних разговора у којима се ученици сусрећу са различитим језичким изазовима, питањима и недоумицама. Садржаји ће бити представљени тако да се приступи језику и језичкој култури на научнопопуларан начин. <u>Очекивани исходи.</u> Решавајући језичка питања, тумачећи текстове и језичке недоумице, ученици ће изоштровати сопствено језичко осећање, развијаће способност логичког закључивања, увећаваће своје знање и што је најважније – на забаван начин ће упознавати свој језик, његову граматику и правопис.	27. 3. 2023.

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
БОРСКИ ОКРУГ	Бор, Мајданпек, Кладово, Неготин	<i>Моја правописна мајица</i>	Наставници основних школа	Конкурс	Ученици седмог и осмог разреда имају задатак да нацртају мајицу и осмисле оригинални натпис којим ће указати на неку типичну правописну грешку. Мајица би требало да буде на А4 формату, а избор технике је слободан. Радове (скениране са именом и презименом ученика и ментора, као и називом школе) наставници би требало да доставе мејлом до 22. марта. Приликом рангирања селекциона комисија ће оцењивати оригиналност натписа, прегледност (читљивост) и дизајн саме мајице. Најбоља решења ће бити награђена књигама и мајицама (са одштампаним предложеним натписима). <u>Основни циљ активности</u> је скренути пажњу на бројне правописне грешке и утицати на њихово смањење развијањем критичког мишљења и функционалног знања.	Последња недеља марта
БОРСКИ ОКРУГ	Бор, Мајданпек, Кладово, Неготин	<i>О неким проблемима савремене наставе правописа</i>	Саша Чорболоковић	Предавање	Предавање треба да излиста бројне проблеме савремене наставе правописа, али и да понуди решења и помогне наставницима за унапређење наставне праксе. Неке од тема које ће бити представљене: 1. Псеудонорма (хибридни примери настали под утицајем енглеског језика); 2. Настава правописа у дигиталном окружењу. 3. Непоштовање правописа у просветном систему и другим друштвеним областима. 4. Недостатак критичког мишљења и функционалног знања за примену, уочавање грешака. 5. Сувише академска и збуњујућа објашњења правописних правила и недоследност у правилима.	Последња недеља марта

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
ЈУЖНОБАНАТСКИ ОКРУГ	Панчево, Опово, Ковачица	<i>Српски језик кроз историју и време</i>	Зорана Лепедат и Драгомир Бурнаћ, наставници српског језика и књижевности основних и средњих школа	Изложба радова Филм Предавање	Подружница ће упутити позив свим школама (наставницима српског језика и књижевности) да до 22. марта доставе своје радове на тему историје језика, очувања и развоја српског језика у Војводини (вишејезичној средини) и утицаја других језика на лексику српског језика на овом говорном подручју. Изложба ће бити отворена 24. марта у изложбеном простору Дома омладине и том приликом биће приказан и филм о језику настао у реализацији наставника и ученика. Биће изложени радови и одржаће се предавање <i>Српски језик у вишејезичној средини</i> .	24. 3. 2023.
ЈУЖНОБАНАТСКИ ОКРУГ	Ковин	<i>Дајемо боју и облик речима</i>	Маша Вулетић, ОШ „Ђура Јакшић“, Ковин Установа социјалне заштите „Ласта“ (корисници и запослени)	Радионица	Креативна радионица за ђаке и кориснике Дневног боравка установе социјалне заштите „Ласта“ у којој учесници, користећи различите технике (калиграфске, ликовне, колажне), израђују најлепше речи српског језика и на крају активности представљају свој рад. <u>Циљеви активности:</u> промовисање хуманих вредности и социјализације свих чланова друштва, приближавање социјално угроженим групама и њихова друштвена инклузија, са нагласком на значај српског језика и националне културе.	6. 3. 2023.
ЈУЖНОБАНАТСКИ ОКРУГ	Ковин	<i>Песнички изазов</i>	Маша Вулетић, ОШ „Ђура Јакшић“, Ковин Библиотека „Вук Караџић“, Ковин (директорка и библиотекар)	Такмичење	Ученици самостално бирају понуђене песме српске књижевности (збирке песама су изложене у просторијама библиотеке, доступне су учесницима). Опредељују се за песму по избору, имају 10–15 минута за што боље и изражајније презентовање одабраних стихова. Жири, састављен од запослених у Библиотеци и ученика, награђује троје најуспешнијих који најбоље казују стихове. <u>Циљеви:</u> развијање културе говора, родољубља и естетских вредности код ученика. Ученици ће наставити да негују и усавршавају своје читалачке навике, добиће подстицај и за самостално литерарно и песничко стваралаштво.	Друга половина марта

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
ЈУЖНОБАНАТСКИ ОКРУГ	Вршац	<i>Песнички сусрет са Бошком Сувајићем</i>	Марија Васић Каначки, Данијела Мареш Ђилас, Јулијана Рудић, Тајјана Гуга	Трибина	Представљање песничке збирке проф. др Бошка Сувајића уз разговор о песничкој употреби језика. <u>Циљ активности:</u> представљање песничког стваралаштва уз разговор о песничкој употреби језика (из угла универзитетског професора). Исходи: ученици ће моћи да протумаче значења, језичке, естетске и структурне особине једне песничке збирке; уочиће посебну употребу језика у књижевном стваралаштву; критички ће промишљати о стварности на основу књижевног дела; умеће да истакну универзалне вредности књижевног дела и повежу их са сопственим искуством и околностима у којима живе.	21. 3. 2023.
ЈУЖНОБАНАТСКИ ОКРУГ	Вршац	<i>Моћ српског језика</i>	Даниела Радосав Николић, Марија Васић Каначки, Весна Марјанов, Зорица Барта, Невена Кресоје, Александра Раушки, Тања Стефанов, Симонида Јурић, Орнела Влашић Ловрић	Мултимедијални квиз Онлајн квиз	Мултимедијални квиз о језику (занимљива и необична питања из граматике, правописа, лексикологије осмишљена у форми познатих квизова). Такмичиће се екипе од по пет ученика из сваке школе. <u>Циљ активности:</u> на занимљив и сликовит начин приближиће се граматика, правопис и лексикологија ученицима основних школа. <u>Исходи:</u> ученици ће разумети значај српског књижевног језика за културу нашег народа; примењиваће у активности садржаје из граматике стечене у основној школи; показаће колико примењују правописну норму и колико разумеју значење непознатих речи, синонима, хомонима, деминутива, аугментатива, пејоратива, хипокористика, неологизама, архаизама и др. <u>Напомена:</u> припрема се онлајн квиз из области правописа у коме ће учествовати ученици свих школа током целог марта.	14. 3. 2023.

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
РАШКИ ОКРУГ	Краљево, Врњачка Бања	<i>Поетска плетисанка</i>	Управа Друштва за српски језик и књижевност Краљево, Народна библиотека „Стефан Првовенчани“ Краљево, КЦ „Рибница“ Краљево	Радионица Такмичење	<i>Поетска плетисанка</i> је осмишљена тако да пробуди креативност и такмичарски дух у одабиру најквалитетнијих стихова српске поезије који ће чинити једну нову песму (од најмање десет, а највише петнаест стихова). Наиме, учесници формирају групе (троје, четворо), добијају одређену минутажу и неколико песама из којих треба да одаберу стихове и да саставе нову песму, са оригиналним насловом. Трочлани жири састављен од наставника бираће најбоља ученичка остварења, а други жири, састављен од ученика, бираће најбоља остварења наставника који су учествовали. Најбоље песме биће награђене и објављене на званичној ФБ страници Друштва за српски језик и књижевност Краљево. <u>Циљеви:</u> подстаћи ученике и наставнике да креативно размишљају, сарађују и размењују улоге; побудити интересовање за поезију; развити такмичарски дух. <u>Исходи:</u> учесници ће сарађивати, препознаће естетску компоненту у стварању нових идеја, примениће облике пројектне наставе, заинтересоваће се за поезију и њене домете.	Завршница такмичења: 20. 3. 2023.
БРАНИЧЕВСКИ ОКРУГ	Пожаревац, Велико Градиште, Голубац, Жабари, Жагубица, Кучево, Мало Црњиће, Петровац на Млави	<i>Језик је хранитељ народа</i>	Управа Подружнице Браничевског округа (Славица Јовановић, Марија Запутил)	Конкурс	Литерарни конкурс ће бити посвећен популаризацији српског језика. Ученици треба да својим литерарним остварењима у форми песме, кратке приче или есеја истражу мишљење зашто је важно неговати српски језик који је срж националног и културног идентитета. Конкурс ће обухватити две категорије. Ученици основних школа (од 5. до 8. разреда) Тема: <i>Негујмо српски језик</i> Ученици средњих школа Тема: <i>Народ који изгуби своје речи престаје бити народ</i>	Завршетак конкурса и додела награда: последња недеља марта

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
КОЛУБАРСКИ ОКРУГ	Љиг	<i>Спреси се да говориш</i>	Наставничко удружење Љиг, ОШ „Сава Керковић“, Љиг, СШ „1300 каплара“, Љиг, Ваљевска гимназија, Градска библиотека Љиг	Стручни скуп	Стручни скуп се организује поводом деценије од смрти нашег истакнутог професора мр Миодрага Микице Павловића (1970–2013), који је изненада преминуо на зачетку своје каријере као сарадник у настави на предмету Методика наставе књижевности и српског језика. На скупу ће говорити: др Зона Мркаљ, др Бошко Сувајџић, др Љиљана Бајић, песник Мирослав Максимовић, а колеге наставници, чланови Подружнице Колубарског округа, представиће примере добре праксе.	31. 3. 2023.
ЗАПАДНОБАЧКИ ОКРУГ	Сомбор	<i>Језички пејзаж Сомбора (анализа графита)</i>	Подружница Друштва – Сомбор, Стручно веће наставника српског језика и књижевности Гимназије „Вељко Петровић“, Сомбор	Истраживање	Ученици ће записати графите у Сомбору и околним општинским селима у изворном облику. Прикупљен материјал предаће предметном наставнику који ће га проследити лингвистичкој секцији на језичку анализу. Планирана је на крају месеца презентација направљеног истраживања.	1–31. 3. 2023.